

ene Side troer, at Ministrene og de høiere stillede Embedsmænd ofte ikke see Skoven for bare Træer, saaledes kunne ogsaa vi være saaledes stillede, at vi umuligt kunne see Skoven fra alle Sider, og derfor er det Spørgsmaal, som man naturligtvis med Varsomhed maa forhandle, idet man maa sætte Priis paa hvad der gaafte vist er rigtigst, at Forslaget derom kommer fra Regjeringen selv. Men det er min Opfattelse af dette Forhold, at dersom vi ikke kunne faae Regjeringen til at komme frem dermed i det Gode, maa Repræsentationen forberede en anden Ordning af disse Forhold, og jeg troer da — maaskee finder man, at det ikke er en aldeles vel overveiet Tanke — at der her maaskee nok kunde være Anledning til at benytte Rigsdagens grundlovmæssige Ret til Nedsættelsen af en Commission, dersom det viste sig, at vi ikke kunde komme til en Ordning af Forholdet paa en anden Maade.

Indenrigsministeren: Der er af flere af de ærede Talere berørt Forhold, som nærmest, om ikke ene, angaae Indenrigsministeriet, og med Hensyn til hvilke jeg, medens de endnu ere i skrift Minde, skal meddele nogle Oplysninger. Blandt Andet er Landets Jernbanevæsen berørt, og en æret Rigsdagsmand har henstillet, hvorvidt det ikke skulde være rigtigst nu at standse Jernbaneanlægene og lade det beroe ved det, vi allerede i saa Henseende have gjort, eller i alt Fald kun fuldende, hvad vi have begyndt, men ikke stride videre paa den begyndte Bane. Hertil maa jeg bemærke, at det efter min Mening ikke engang staaer i Regjeringens Magt at standse disse Arbejder. Det er vel i den indgaaede Contract med Jernbane-entreprenneurerne forudsat, at der kunde indtræde Tilfælde, som kunde gjøre det nødvendigt eller dog ønskeligt for Staten midlertidig at standse, altsaa at udsætte Anlæggene, men derimod kan der ikke være Tale om at bryde eller at opheve den allerede afsluttede Contract. Selv om det imidlertid skulde staae i Regjeringens Magt at gjøre det, troer jeg, det vilde være i allerhøieste Grad uklogt; jeg troer, at der er langt mere Opfordring til at overveie, paa hvilken Maade Landets Jernbanevæsen hyderligere kan udvikles, efterat man var bleven

færdig med de nu projecterede Linier. En anden almindelig Bemærkning om Jernbanevæsenet, som fremkom fra en anden æret Rigsdagsmand, kan jeg heller ikke gaae ind paa. Han udtalte, at Jernbanevæsenet efter hans Mening rettest burde forelægges fra Indenrigsministeriet til Finantsministeriet, da det staaer i saa nøie Forbindelse med Post- og Telegraphvæsenet, og i det Hele med Communicationsvæsenet, saaledes at det Hele burde forenes under een Haand. I dette Sidste er jeg gaafte enig, men Conclusionen forekommer mig at være mindre rigtig; det forekommer mig at ligge fuldt saa nær, at Post- og Telegraphvæsenet gik over i Indenrigsministeriets Haand, som at Jernbanevæsenet gik over i Finantsministerens Haand. Fra en æret Rigsdagsmands Side er der blevet særlig henviist til den uheldige Balance paa Finantsbudgettet, som fremkommer ved Anvendelsen af henved 3 Millioner Rigsdaler til Jernbaneanlæg. Med Hensyn hertil maa jeg dog udtrykkelig gjøre opmærksom paa, at Stiftelsen af ny Gjæld til Jernbaneanlæg har været forudsat fra det første Øieblik af, da man i 1861 besluttede sig til disse Anlæg; det fremgaaer af Lovens Ord, idet Obligationer, men ikke Constante ere forudsatte som Betalingsmiddel, og jeg troer altsaa, at man, naar man vil opgjøre Finantslovsforslagets Balance, gjør Uret i at opføre Udgifterne til Jernbaneanlægene blandt de Udgifter, der med nogenlunde Rimelighed kunne ventes dækkede af Statens løbende Indtægter. Som Apropos maa jeg, nærmest foranlediget ved, hvad den ærede sidste Taler bemærkede om Finantsbalancens Stilling overhovedet, henvise til, at der endog bliver en Forbedring i Status af omtrent 200,000 Rd., naar man opgjør Finantsbalancen efter det fremlagte Finantslovsforslag saaledes, at man fra Udgifterne drager de reent extraordinaire — hvortil jeg foruden Jernbaneudgifterne ogsaa regner Afdragene paa Statsgjælden — og naar man ligeledes fra Indtægterne drager de reent extraordinaire — Afdragene paa Activmassen og de Indtægter, der hidrøre fra den i Anledning af Jernbaneanlægene stiftede Gjæld — og jeg vil tilføie, at jeg blandt de extraordinaire Udgifter ogsaa regner saadanne, som efter deres hele Væsen kun ere Afdrag paa